SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 19. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Vasa 619. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 1 December 1898. | Expedition: Kungatensgatan 56. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 18:e Årg.

Georg Schneevoigt.

Man har kallat violoncellen för romantikens instrument, och den poetiska, svärmiskt känslofulla tonen hos densamma, jemförlig med barytonrösten på det vokala området, kan ge skäl för denna benämning. I orkestern spelar violoncellen en stor rol, särdeles i kantabla satser, och de som varit i tillfälle att höra Aug. Södermanns »Katolska messa» erinra sig nog hvilket härligt intryck violoncellqvartetten i offertoriet frambringar. Såsom soloinstrument måste äfven det sångbara instrumentet kunna åstadkomma ett sådant intryck; också stå mästarne i behandling af detsamma i hög rang som instrumentalister. Det är derför eget nog, att främmande violoncellvirtuoser, som kunna räknas till nutidens främsta, rönt så ringa framgång vid deras konserterande i vår hufvudstad. Så har varit fallet med den kanske förnämsta bland dem, David Popper, då han för femton år sedan besökte oss, så har i dessa dagar Georg Schneevoigt rönt samma öde. Möjligen har tillfälliga orsaker vållat detta. Hvad hr Schneevoigt beträffar kan såsom sådana framhållas, att en musiksoaré samtidigt med hans konsert egde rum i Vetenskapsakademien och att konstnärens konsertarrangör underlåtit att genom engagerande af biträdande förmågor gifva programmet mera omvexling, än hvad blott och bart violoncellmusik med piano kan åstadkomma, hur öfverlägset spel man än får höra; och detta fingo verkligen det fåtal, som bevistade hr Schneevoigts konsert, den enda, som egde rum. Strax efter densamma blef han af sin impresarie i Wien kallad till Tyskland för den större turné han der under närmaste tiden anträder.

Georg Schneevoigt.

För två år sedan gjorde hr Schneevoigt under sommaren sitt första konsertbesök här men lät då endast höra sig vid våra den tiden af bad- och sommargäster befolkade kustorter. Sedan dess har han efter konserterande i Berlin under sistl. oktober gjort sig ett europeiskt namn bland violoncellvirtuoser efter att förut ha tillhört Helsingfors' musikvärld. Hans debut i Berlin var storartad, särskildt i fråga om programmet, som upptog ej mindre än tre konserter för hans instrument med orkester. En kritiker yttrar härom: »Företaget att med tre violoncellkonserter söka fängsla publiken lyckades tack vare såväl konsertgifvarens konstnärsskap som programmet. Med sin utmärkta teknik, sin sköna, varma, uttrycksfulla, om ock ej stora, ton äfvensom genom finbildad smak och liflig känsla i föredraget visste hr Schneevoigt att lyckligt besegra den monotoni, som väl annars framkallats af så många på hvarann följande violoncellkonserter.»

Till konstnärens porträtt bifoga vi följande biografiska notiser.

Georg Schneevoigt är född d. 8 nov. 1872 i finska staden Wiborg, son till kapellmästare Ernst Schneevoigt. Sin musikaliska verksamhet började Georg Schneevoigt helt ung såsom trumpetare i Helsingfors' Filharmoniska sällskaps orkester, samtidigt härmed besökte han derva-

rande orkesterskola, hvari han fick sin första utbildning i violoncellspelet. År 1890 reste den unge musikern till Tyskland för att i Sondershausen studera violoncellspelet hos den framstående cellisten prof. Carl Schroeder. Efter 2 års studier derstädes blef herr Schneevoigt för sommaren 1892 anställd såsom solist under elektriska utställningen i Moskva, men återvände om hösten samma år till Sondershausen att der ytterligare utbilda sin talang. Om våren 1893 antog han engagement som solist i Laubes bekanta konsertorkester i Hamburg, hvilken plats han efter ett år lemnade för att börja en större konsertturné i Finland. Då han slutat denna, begaf han sig 1894 till Leipzig att yttermera förkofra sig i violoncellspelet för den utmärkte cellisten Julius Klengel, hvars undervisning han åtnjöt ett halft år. Derpå konserterade hr Schneevoigt i flere af Tysklands och Österrikes större städer och fick vid denna tid kallelse att öfvertaga solistplats i Helsingfors' Filharmoniska sällskaps orkester äfvensom lärarefattningen i violoncell vid orkesterskolan derstädes. Året derpå 1896 blef åt hr Schneevoigt derjemte anförtrodd lärareplatsen i violoncell och ensemble vid Helsingfors' Musikinstitut, hvilka nämnda befattningar han ännu innehar. Vid sidan af dessa befattningar har konstnären äfven kunnat företaga konsertturnéer i hemlandet och utlandet. Så konserterade han i maj förra året med stor framgång i London, och om hans konserter i Berlin denna höst yttrade sig dervarande kritiker enstämmigt och superlativt berömmande. Efter dessa återvände hr Schneevoigt till Finland, och genom vänlig öfverenskommelse med direktionerna för Musikinstitutet och Filharmoniska sällskapet har han satts i tillfälle att njuta frukten af sina triumfer i Berlin genom en konsertturné, hvartill han engagerats af impresarien Herman Wolff. Hr Schneevoigt har sålunda nu tillsvidare slagit sig ned i Berlin.

Vi hoppas att herr Schneevoigts missöde här ej afskräcker honom från att återkomma till vår hufvudstad, då vi taga för gifvet att konstnären får låta höra sig med orkester å kgl. teatern.

Beethovens grundsatser rörande komposition.

Forts.

En annan Beethovens maxim lyder sålunda: En följande tanke skall vara skönare än en föregående. Detta förmår den store mästaren åstadkomma genom följande medel:

1:o. Genom de tematiska förändringarnas skickligt afpassade ställning till hvarandra, i det han anbringar de obetydligare i början, derefter de mera betydande och till slut de frappantaste.

2:o. Genom alla tankarnas mot hvarandra, så skarpt som möjligt, prononcerade kontrast.

Eleven må jämväl i dessa hänseenden oaflåtligt studera Beethovens verk, och det skall då bli honom klart hvad de musikaliska tankarnas rätta plats och deras kontrasterande har att betyda. Många komponister kunna med sina, enskildt betraktade, ofta rätt goda idéer frambringa högst ringa effekt blott af den orsaken, att de icke förstå att behörigt placera dem och göra dem nog skarpt mot hvarandra kontrasterande.

Ett tonstyckes slut medverkar företrädesvis till dess totalintryck. Änden god, allt godt! Icke någon har på uppfyllandet af detta vilkor användt mera flit än Beethoven. När repetitionen af satsens första del är nära sitt slut, och man väntar det fullkomliga afslutandet, gör mästaren vanligen en icke väntad vändning, framställer ännu en eller annan högst intressant tematisk förändring, och först derefter afslutar han det hela.

Men i sjelfva verket ifvade också Beethoven så länge öfver hvarje tanke, som han fann inom sig begynna tändas, ända tills det densamma framstod för honom fullkomligt klar i sin nödvändigt betingade form.

Beethoven förstod konsten att fixera en idé, och han hade ett tålamod af järn. Han pröfvade hvarje enskild not, och omändrade tanken, om han också redan nedskrifvit den, flerfaldiga gånger, tills han fann den i det fullständiga skick, hvari han ville hafva den och hvari den borde befinnas. Det var till följd af denna föresats som han, enligt hvad Schindler berättar, i många år låtit flera arbeten ligga outgifna, medan han derunder lät dem genomgå noggranna granskningar och rättelser.

Vidare är en af Beethovens hufvudmaximer:

Alltid klar periodbyggnad och redig gruppering.

Ingenstädes skall man hos honom se perioderna ofattligt och oskickligt inveckla sig i hvarandra, utan alltid framträda de så, att man uppfattar dem fullkomligt skiljbara från hvarandra.

Beethoven arbetade, efter hvad han sjelf yttrat, alltid på flera saker under samma tid; ett bevis, att äfven han, såsom man iakttagit hos Mozart, noga skiljde mellan utkastet och utförandet och för ingen del fullbordade ett stycke på en gång liksom i en gjutning, som många hålla för nödvändigt.

Vid sin instrumentation, alltså äfven vid qvartett- och klaverkompositionen, afsåg han följande hufvudmaximer:

Sanning i uttryck och välljud.

Sammanfatta vi allt det sagda, kan hans förnämsta sträfvande uttryckas sålunda:

För örat — högsta välljud.

För känslan — psykologisk sanning.

För förståndet — ordning, symmetri, fattlig form, tematiskt arbete.

Om originalitet.

Allt efter som musiken ifrån kyrkan trädde mer och mer ut i lifvet, begynte komponisterna taga allt större hänsyn till ökad publik. Med instrumentalformernas bildning och utveckling följde en nästan oöfverskådlig rad mönstergilla verk i tonkonsten, hvilka i klingande former gåfvo uttryck åt alla tiders största och mest upphöjda idéer. Dessa verk sprungo fram ur ett inre tvång, och om den verkan de skulle utöfva på dem, hvilka hade att höra och njuta af dem, bekymrade man aig föga till en början.

Detta förhållande förändrade sig, då musiken begynte att utöfva sitt inflytande i allt vidare kretsar. Det begynte bli klart för komponisterna att de inte kunde lefva utan publik, och ju mera deras antal växte, dess mera sträfvade de att draga samhällets bredare lager under sitt inflytande. Medan man hittills endast tagit i betraktande huruvida konstverket svarade emot det konstnären föresväfvande idealet, fäste man nu mer och mer och till sist uteslutande afseende vid den verkan det kunde frambringa på mängden.

I förbindelse med denna verkan står virtuosväsendet, som särskildt i vårt århundrade utbildats och nått sin kulmination, med allmän beundran såsom första och högsta mål. Det rörde sig om att väcka den stora hopens entusiasm, och denna uppnådde man icke så lätt med äkta konstnjutningar som med bländande bravur och ytligt verkande effektmedel. Dessa måste utspekuleras och städse tillsättas med större raffinement för att locka och berusa den förvånade hopen, och på detta sätt vann man med de konstnärliga triumferna tillika guldet.

För att nå det största resultat i bägge dessa hänseenden, tillkallade man denne moderne medhjelpare, som snart nästan endast och allenast blef bestämmande för framgången och som kallas — reklamen. Denna skaffar virtuosen en på förhand eröfrad publik, som lättare aflevererar sitt stormande bifall, och hittills har denne välvillige och påträngande agent förmått att på jemförelsevis rätt lång tid blåsa ett konstgjordt lif i många konsertföretag, som utan denna skyddsengel knappast skulle ha ådragit sig någon offentlig uppmärksamhet.

Ett annat fenomen, som hänger tillsammans med vår tids fikande efter att tränga sig fram och göra sig gällande såsom något extraordinärt, är det osunda jägtandet efter originalitet. Denna sjukdom, som starkt utvecklat sig i vår tid, synes vilja blifva mera

ödesdiger för de hittills skapade konstformerna. Det är endast det verkliga geniet, som är i stånd att visa sig nytt och originelt inom de på den historiska utvecklingen hvilande, vid denna liksom lagbundna konstformerna. I det geniet betjenar sig af de former, som förefinnas, utbildar det dessa utan att egentligen veta eller vilja det, endast och allenast af inre naturnödvändighet. Det nya individuella innehållet framträder i de ärfda formerna, hvilka samtidigt härmed gå ett nytt lif, en ny utveckling till mötes.

Lika litet som den kristna anden skapade hymnens rätta form genom en viljeakt, lika litet framstälde sig den världsliga folksångens rätta form för folkandan. Det är såväl i kyrkan som utom densamma omedvetna inspirationer, hvilka skapat de första formerna, och de under tidernas lopp födde mästarne i tonkonsten hafva icke satt som mål för sig att gifva de af dem förefunna formerna en utveckling i den ena eller den andra rigtningen, men under deras arbete har deras genius tvungit dem dertill.

När en och annan mästare, såsom t. ex. Gluck, inlåtit sig på att framställa teoretiska grunder för sin reformatoriska verksamhet, så har detta ingalunda skett derför, att de velat anbefalla och försvara nya banor, hvilka de ämnade beträda, utan att de känt sig manade att för sig sjelfva och andra förklara de resultat, den produktion, som geniet aftvingat dem. Likasom Glucks reformatoriska uppträdande, hvad operan beträffar, var en ganska naturlig frukt af hans samlade verksamhet på det dramatiska området, så var Haydns organisation af instrumentalformerna endast resultatet af en lifsgerning på ett annat område.

De nämnda mästarne hade alldeles icke föresatt sig att skapa de former, som de efterlemnade. Det var först sedan de funnit dem, som de blefvo fullt medvetna derom. Lika litet föresatte sig de efterföljande mästarne, Mozart, Beethoven, Schubert eller Schumann att utvidga formerna och förse dem med nytt innehåll. De togo formerna sådana de funno dem, och undergingo dessa under de skapande andarnes bruk förändringar, eller uppstodo nydaningar, så var det geniet, som åstadkom detta.

Äfven detta förhållande mellan komponisten och hans verk har blifvit ett annat i vår tid. Allt skall vara nytt, originelt, och denna orimliga fordrans infriande synes blifva ödesdiger för formerna i det hela, för den mera yttre sidan af konstverket. Då det naturligtvis födas ganska få, som kunna fylla de gamla formerna med nytt och originelt innehåll, begynner man att gå löst på dessa och stämpla dem såsom hämmande skrankor, hvilka ej längre behöfva respekteras. Fria händer i sådant hänseende och flitigt experimenterande med lockande, pikanta och raffinerade klangverkningar, det synes vara nutidens lösen, medan det häraf dock ej synes kunna uppkomma en så väsentligt fördel, att man för den skulle afbryta konstens organiska utveckling.

Helt visst är det för närvarande icke lätt att göra sig bemärkt för en komponist, som följer de ärfda konståskådningarne. Och eftersom åtrån att göra lycka har blifvit starkare än åtrån att frambringa konstverk, segrar böjelsen för att tilldraga sig uppmärksamhet genom att kasta de vunna formerna öfver bord och blända med yttre effekter. Den, som tillitsfull följer de tidigare mästarnes spår och försmår det uppseende, som kan göras med att särskildt exploitera klangmaterialet, han kan bereda sig på att gå miste om mängdens snabba bifall. Men detta är den sanna konstnärens ståndpunkt och skall förblifva det genom alla tidens strömningar.

För den konstnär, som vill bära det namnet med ära, är faran att icke strax behaga långt mindre än den att göra sig beroende af publikens nycker. Och denna fara lurar både på virtuosen och komponisten. Det vill mod till att följa sina idealer när stämningen går konstnären emot, men lyckas han inte med ärligt arbete och självständighet att blifva en konstnärlig personlighet, att vara egendomlig eller originel, så är det emedan hans begåfning ej når så högt. Genom att rätta sig efter mängdens tycke eller genom att utspekulera huru denna bäst och hastigast kan bringas i förvåning och beundran, kan konstnärsanseende förvärfvas, men konsten sjelf går förlorad dervid.

Följetong.

Upphofvet till Rossinis »Soirées musicales».

Från den stund Rossini slutade sin »Guillaume Tell», ända till det ögonblick han lemnade Paris, var det omöjligt att få honom att skrifva en enda not. Fåfängt förföljde Italiens, Wiens Londons och Petersburgs impresarier honom med sina böner om ny musik, — han förblef döf och stum. Tonkonsten blef honom till den grad likgiltig, att han under fyra års tid icke satte sin fot inom italienska teatersalongen, ehuru han hade sin bostad i samma hus och var ledamot af styrelsen för samma teater.

En dag infann sig hos honom en af hans landsmän, tillhörande kretsen af hans förtroligare vänner, och utbrast med förtviflade åtbörder:

»Maestro, jag är olycklig, bringad till det yttersta; ni ensam kan rädda mig.»

»Hvad står på, hvad har händt dig?»

»Man har anförtrott mig en summa af 6,000 francs, för hvilken jag inom 3 dagar skulle redogöra. Genom en olycklig tillfällighet blef jag lockad att spela och förlorade dessa 6.000 francs. Kan jag icke inom 24 timmar åstadkomma denna summa, är jag förlorad.»

Corpo di bacco! 6,000 frcs. För några dar sedan skickade jag alla pengar jag hade inne till min far. Men vänta! jag har vänner och jag skall höra efter. Emedan det är en hedersskuld, och emedan är fråga om att rädda en ung man ur en öfverhängande fara, — kom igen i morgon eftermiddag.»

En timma senare inträdde utgifvaren af den store kompositörens arbeten, M. Troupenas.

»Nå väl, min bästa Rossini, har ni icke lust att vakna upp ur er dvala?»

»Hvad skulle det tjena till? Jag befinner mig ganska väl... Ah! jag förstår: ni vill jag skall ge er musik.»

»Ja visst; tro icke att jag släpper er, lita på det! ni skall icke försöka inbilla mig att ert hufvud förblifvit overksamt alltsedan ni skref Guillaume Tell, och att ni icke åtminstone har några melodier att ge mig.»

«Melodier, min kära Troupenas, stå icke så lätt att erhålla; det är ganska ondt om dem till och med i de stora operor, man en lång tid här uppdukat för oss. Men kanske skulle vi kunna ändå komma öfverens: Jag har behof af en 6,000 frcs nu genast för att hjelpa en vän. Vill ni låna mig dem?»

»Låna er dem? Inom en timma skall ni ha dem, och om ni för denna summa vill skrifva mig några romanser, skall jag anse dem för det bästa qvitto.»

»Huru många begär ni då?»

»Ah, min gud! så många blott att man deraf kan bilda ett album... en åtta, tio...

»Topp, min käre förläggare, kom till mig i afton kl. 6, och haf med er mina 6,000 francs...»

Ett ögonblick derefter inträdde Lablache och stannade »stum som en marmorbild», då han såg Rossini sittande med pennan i handen framför ett musikhäfte.

»Ah, det är du Lablache? Hvarför står du der som en staty? Du tror kanske jag skrifver en opera.»

Rossini fortfor att fullskrifva papperet med noter.

»Hvilken dämon har vandrat genom dessa rum?» deklamerade Lablache. »Hade man sagt mig att man sett dig gå på hufvudet, skulle jag deröfver blifvit mindre förvånad än nu, då jag ser dig sysselsatt att komponera.»

»Kom hit lite! Jag håller på att uppsätta några chansonetter, dem jag kringstrött i åtskilliga album der och

hvar. Jag behöfver ett dussin af sorten, och jag har lofvat Troupenas att lemna honom dem i dag. Har jag icke skrifvit en tarantella för dig — det är nu tio år sen dess, — men du kommer väl ihog den?»

Lablache drog sig till minnes och började sjunga denna tarantella, som nu Rossini uppteckna de ton för ton.

»Än denna duettino ur I Marinari? Jag slår vad att den finns i grefvinnan M:s album... Än la Partenza? står icke den i Prinsessan G:s album... Än l'Orgian då?...» och Rossini fortfor att skrifva med en otrolig hastighet. Han hade behållit i minnet de inproviserade melodier, dem han inskrifvit i olika album; han komponerade icke, han erinrade sig blott.

Vid sextiden infann sig Troupenas,

»Jag är punktlig, min bästa maestro, se här edra 6,000 frcs i bankassignationer!»

»Bravo! äfven jag är punktlig, se här edra romanser! det är visserligen något mer än öfverenskommet var, ty i stället för sex får ni tolf...»

Man kan föreställa sig med hvilken glädje Troupenas mottog Rossinis 12 Romanser. En månad derefter talade man icke om någonting annat än om de nyss utkomna »Soirées musicales». Dessa sånger fingo en strykande afgång; man kunde icke nämna någon amatör som ej kände till eller sjöng dem. Samlingen innehåller 8 arrietter och 4 italienska duos: 1:o *La Promesa*, canzonetta; 2:o *Il Rimprovero*, canzonetta; 3:o *La Partenza*, canzonetta; 4:o *L'orgia*, arietta; 5:o *L'Invito* bolero; 6:o *La Pastorella dell' Alpi*, tirolese; 7:o *La Gita in Gondola*. barcarolla; 8:o *La Danza*, tarantella; 9:o *La Regata veneziana*, notturno; 10;o *La Pesca*, notturno; 11:o *La serenata*, notturno; 12:o *La Marinari*, duetto.

Musikbref från England.

Newcastle on Tyne, Nov. 23 — 1898.

Den skickliga svenska fiolspelaren herr Anders Petterson, som afled den 9 november vid 57 års ålder i Hull, var mycket aktad och omtyckt i England, der han hade vistats under 30 år. Under 26 år var han musiklärare vid det stora gossläroverket i Rugby och var också en bland första violinisterna i Sir Charles Hallé's Manchester-orkester. För några år sedan lemnade han England för att bosätta sig i Kapstaden i Afrika, der han, såsom många andra, hoppades kunna skära guld med täljknifvar. Af recentioner, som herr Petterson skickade mig derifrån, såg jag att han vunnit både gynnare och vänner och hade gjort lycka som konsertgifvare; framtiden såg derför lofvande ut, då olyckligtvis hans frus helsa led så mycket af klimatet, att han måste återvända för hennes skull till London, Under hans frånvaro hade hans platser som lärare blifvit upptagna af andra musici. En dag fick jag ett vänligt bref från herr Petterson med förfrågan om det skulle löna sig för honom att slå ned sina bopålar i Newcastle on Tyne. Ehuru kärt det skulle ha varit att ha en framstående landsman bland våra musici, ansåg jag det rådligast att underrätta honom, att det fanns mera musici i vår goda stad än elever. En tid efteråt hörde jag att han hade bosatt sig i Hull och att det gick bra för honom. Herr Petterson var en ovanligt kunnig musiker, som kunde spela de flesta instrument i en orkester, och var dessutom mycket språkkunnig. Hans dödsfall har stått omnämndt i många engelska tidningar och alla ha lofordat honom som violinist och lärare.

För ett par veckor sedan uppträdde madame Adelina Patti på en stor konsert i Newcastle on Tyne, då den 56-åriga divan, strålande glad och öfversållad med perlor och diamanter, sjöng ej mindre än 6 sånger, inbegripen hennes egen sång »Parting», som ehuru charmant sjungen är en öfvermåttan tarflig komposition. Madame Patti, som säges vara egarinna af 14 millioner kronor, är en mycket skicklig af färskvinna och förstår sig på att sköta sina penningaffärer. Så t. ex. går hon aldrig in på scenen eller på konsertestraden, förr än impressarion har på förhand gifvit henne betalningen för engagementet.

Den italienska kapellmästaren och sångkompositören Luigi Arditi, som är bosatt i London, berättar i sina »Reminiscenser» följande rätt roliga anekdot om sitt första möte med Adelina Patti i Newyork. För nära 50 år sedan bodde Arditi och den ryktbare kontrabasspelaren Bottesini på ett hotell, hvars värd var berömd för tillagandet af rätter med makaroni Hit kom en dag madame Salvador Patti med sin lilla dotter Adelina för att njuta en måltid af makaroni, då hon fick se Arditi. Hon bad nu, att han skulle höra Adelina sjunga några arier. Hennes begäran bifölls genast, och Arditi berättar huru det retade hans skrattmuskler att se med hvilken air och sjelfmedvetenhet den åttaåriga flickan gick fram till pianot, efter det hon först hade placerat sin docka på en stol och tillsagt henne: »La, ma bonne petite, attande que ta Maman te chante quelque chose de jolie.»

Då Adelina hade slutat Aminas stora aria ur »Sömngångerskan». satt Arditi och Bottesini mållösa f beundran och förvåning, ty den lilla sångerskan hade återgifvit de svåra bravur-passgerna i arian med en beundransvärd lätthet och precision.

Arditi säger i sina memoirer, att den tiden var Adelina Patti, ehuru godhjertad mot fattiga barn, en fullkomlig liten tyrann och som knöt hand och stampade med foten åt hvar och en som vågade motsäga henne. Som bevis härpå berättar han, huru en dag, då han var sysselsatt att afsluta en komposition, den lilla Adelina rusade in i uti rummet, fick tag i bläckhornet och tömde dess innehåll öfver notpapperet, utropande till Arditis förvåning: »Cosa fai tu brutto.»

Madame Adelina Patti, som så till sägandes är född på scenen. alldenstund hennes moder sjöng Normas parti samma qväll Adelina föddes, eger 3 systrar och 4 bröder, alla musici. Af de senare tjenstgör nu en som förste violinist vid Wakefield Teater i St. Louis, Missuri, Amerika.

Mascagnis nya japanesiska opera »Iris» hade sin première i går kväll på Costanzi Teater i Rom, i närvaro af drottningen, kronprinsen och kronprinsessan af Italien. 8 timmar efteråt kunde man i en engelsk morgontidning vid frukostbordet läsa en lång beskrifning om alltsamman, huru operan gått, hvad Mascagni hörde under utförandet (han var rysligt nervös) och hvad han sade om sin opera och dess öde. Operan kommer att uppföras under vintersäsongen i London, betydligt förkortad, emedan några scener äro allt för realistiska för att kunna ges på en engelsk scen. Mascagni, som anförde operan i går kväll med en orkester af 200 musici, kommer troligen att dirigera operan då den uppföres i London.

Hild. W—r.

Musikpressen.

På Abr. Lundquists förlag har utkommit:

För piano 2 händer.

Musik för Piano af Svenska tonsättare. Till Hans Majestät konung Oscar II i djupaste underdånighet från förläggaren. Innehåll: Alfvén. H.: Drömmeri; Andersson, Rich.: Humoresk; Aulin, Tor: Skizz; Aulin, Valborg: Albumblad; Beckman, Bror: Studie; Bolander, Oscar: Albumblad; Brinck, G.: Meditation; Dahl, Adrian: Etude mélodique; Hallén, Andreas: Ballad; Hallström, Ivar: Gamla minnen; Hägg, G.: Meditation; Jacobsson, John: Idyll; Körling, Aug.: Polonaise; Lindegren, Joh.: Kanon-Rhapsodie; Myrberg, A. M.: Romans; Nordqvist, Conr.: Fin de siècle. Mazurka; Peterson Berger, V.: »Glidande skyar»; Rubenson, Albert: Impromptu; Sjögren, Emil: Fantasistycke; Stenhammar, Wilh.: Intermezzo. Svedbom, Wilh.: »På fjellet; Valentin, Karl: Canon.

för en röst med piano:

Sjögren, Emil: *Tre sånger.* Höstvisa (c—g). Det vet ingen (e—g), Suckarna (c—ess). Pr. kr. 1,25.

Valentin, Karl: *Tre Sånger*, (Drei Lieder) op. 25. N:o 1. I Maj (Im Lenz; c—ass), N:o 2. Den långa dagen (Der lange Tag; d—g), N:o 3 Den öfvergifna (Dass verlassene Mägdlein; ciss—tvåstr. e). Pr. kr. 1,25.

Hvad ska vi sjunga?, samling af sånger med lätt ackompanjemang af piano eller orgelharmonium för hem och skola, utgifven af Vilh. Sefve. 1:a Häftet. Pr. Kr. 1,50.

Hos K. F. Wasenius, Helsingfors, har utkommit:

för piano, fyra händer:

Melartin, E.: *Marionnettes*, Suite. Op. 1. Pr. M. 5.

På Wilh. Hansens förlag (Köpenhamn) har utkommit:

För piano, två händer:

Schytte, Ludvig: *Die moderne kunst des Vortrags.* Ein Cyklus kleinerer Klavierstücke, zur Ausbildung des kunstgerechten Vortrags von Werken der Meister neuerer Zeit, in progressiver Folge. Op. 106 Theil I Melodik. Häft. 1, 2; Theil II Elegance. Heft. 1, 2; Theil III Energie, Heft 1, 2; Theil IV. Lyrik, Heft. 1. 2; Theil V. Bravour. Heft. 1, 2.

På Elkan & Schildknechts förlag har utkommit:

För piano för 2 händer.

Hägg, Gustaf: *Fyra Pianostycken.* Ländler. Humoresk. Albumblad. Visa. Op. 18. Till vännen Wilhelm Stenhammar. Pr. kr. 1,50;

Hägg, J. Ad.: *Bilder ur Barnalifvet.* Små stycken. Op. 17. Tillegn. fru Pauline Akerlund, f. Neumüller. Pr. 1 kr.; — *21 Bjuråkers-Polskor*, samlade af och satta för piano af J. A. Hägg. Pris kr. 1,50;

Smith, Sidney: *Le Jet d'eau* (Vattenfallet), morceau brillant. Op. 17. Pr. 1 kr.; — *La Serenata* de Braga. Transcription. Pr. kr. 1;

Teilman, Christian. *Lille Havfrue.* Tempo di Gavotte. Pr. 75 öre;

Sandels, Ellen: *Loreley.* Vals. Pr. 1 kr.;

Sperati, Emanuel: *Laura-Vals*, tillegn. fru Laura Lindquist. Pris 1 kr.;

Nerman, Hjalmar: *Thyra-Polka.* Pr. 50 öre;

Engman, Fredrik: *En Norrlandslåt.* Hambo-Polska. Pr. 50 öre;

för violin och piano:

Godard, Benjamin: *Morgonstämning* (Au matin) op. 83. Pr. 1 kr.

För en röst med piano:

Folkvisor och Romanser. N:o 1 Den muntre Friaren (Svensk folkvisa. Ostr. a—tvåstr. e), n:o 2 Vesle Guten op i Bakken (Folkevise fra Valders. Ettstr. f—f); n:o 3 Det var en Lördag Aften (Dansk Folkvisa. Ettstr. c—d) à 20 öre för hvarje nummer;

Schelly, H. R.: *Kärlekssorg* (h—d). Pr. 75 öre;

Söderman, August: *Solveigs Vuggevise* ur »Peer Gynt» (ciss—g). Pr. 75 öre.

Ännu ett sånghäfte af Em. Sjögren ha vi nu att anmäla, utgifvet af samme förläggare, som utsände de häften vi omnämde i n:o 16. Det nya står icke dessa efter i värde. Mest anslå oss de båda sista sångerna i detta och särdeles den sista, »Suckarna», som är gripande präktig. Orden i denna äro öfversättning från Longfellow. Den första, tillegnad fru Elin Salomonsen, har text af Elis Malmström, den andra af Topelius. Alla tre hafva sålunda svensk text, hvilket vi räkna dem till ytterligare förtjenst. — Valentins sånger äro tydligen afsedda för både tysk och svensk publik. Orden till första sången äro af Paul Heyse, till den sista af Edw. Mörike, öfversättningen af W. Paterson. Den andra sången har till text den bekanta dikten af Runeberg, öfverflyttad till tyskan af K. V. De båda första sångerna äro tillegnade frök. Clary Asplund, den sista »Kgl Kammersängerin Frl. Marianne Brandt», som, enl. ett tillkännagifvande å första sidan af sången, sjungit den på Allg. Deutsch. Musikvereins 23:e musikfest. En sorgset allvarlig stämning genomgår alla sångerna, väl träffande texten. I Runebergs sång med slutet »kommer ej nattens ro?» verkar sjelfva musiken som ett frågetecken; sången, i d-moll, slutar nemligen på ett e och ackompanjemanget sedan med a-durs-ackord. Beträffande texten i sista sången tro vi att i öfversättningen orden »komme han åter!» skulle vara bättre än »ginge han åter!» och äfven vokalt taga sig bättre ut. Tyska ordet »ginge» är troligen valdt derför att ordet »kommt» står strax förut.

»Sefves» sånger för barn äro 30 till antalet, de flesta i qvartettsättning, så att ackompanjemangets och sångens melodi sammanflyta. Några sånger äro af religiös natur, såsom de båda första, »Barnens bön» och »Morgon och afton, »Jesu fråga», »Herdegossen», »Ett barns aftonbön» o. a. Mindre lämplig sång för barn synes oss den sista, P. U. Stenhammars för öfrigt vackra sång »Det är min väns röst», hvilken börjar sålunda: »Måste ock af törnen vara här din krona, o, min brud!» Af sångerna äro 13 utan uppgifvet tonsättarenamn och torde sålunda vara satta i musik af utgifvaren. Till de andra finnes musik af Hornemann, Sanne, Hallström, Törnvall, Lago, Lagercrantz, Håkanson, Hallén m. fl; några folkmelodier ha ock användts. Sångtexterna äro af H. C. Andersen (öfvers.), Topelius, Böttiger, Wennerberg, Runeberg m. fl.

Det är sällan man hos oss har att anmäla nya finska musikalier. Finska komponister saknas dock ej i vår tid, och främst bland dem stå Jean Sibelius och Armas Järnefelt, hvilkas kompositionskonserter vi uti revyen öfver grannländernas musikförhållanden ofta omnämnt. Den komponist, E. Melartin, hvars arbete här ofvan anmälts, tycks ega talang som sådan. Med sin 4-händ. suite »Marionnettes» debuterar han fördelaktigt. Suiten innehåller: N:o 1 Entrée des Marionnettes, N:o 2 Pas de deux. N:o 3 Serenade, N:o 4 Capriccio, N:o 5 Duo amoureux, N:o 6 Cortège et sortie des Marionnettes. Det sista numret är hufvudsakligen ett upprepande af det första. Såväl i melodiskt som rytmiskt hänseende är det hela ganska underhållande, och den harmoniska byggnaden är utan effektsökeri.

Schyttes «Moderne kunst des Vortrags» visar samma förtjenster i pedagogiskt hänseende, som hans andra verk i samma syfte, och de lätta eller medelsvåra etyder, som dessa häften innehålla, förena lyckligt det musikaliskt intresserande med det instruktiva. Styckena äro metronomiserade och noggrann fingersättning utsatt. Skulle man göra en anmärkning vore det den, att fingersättningen ofta är alltför minutiös, till distraherande af elevens notläsning. Så är vid tongång nedåt i basen af c, g, c fingersättning af 1, 2, 5 alldeles öfverflödig, då någon annan icke gerna kan komma i fråga.

»Musik för piano af svenska tonsättare» är ett prakthäfte om 77 sidor, hvilket kommit oss tillhanda efter de ofvannämnda sångerna på samma förlag. Vignetten med guldtryck och lagerkransad, af tre kronor beprydd lyra tyder på något festligt, äfvensom tillegnan till H. M:t konungen. Häftet är också, enl. förläggarens meddelande, utgifvet »till minne af att firman i våras kunnat räkna sin verksamhet i 60 år», och nedersta på inre titelbladet läses ock årtalen 1838—1898. Firman hade dock ej 1838 samma namn som nu, och musikhandeln ännu mindre den tiden titeln af »hofmusikhandel». Abraham Lundquist, fader till nuvarande innehafvaren, hade nämnda år just inträdt i myndighetsåldern. Från 1856 har firman burit hans namn.

I denna samling pianostycken representeras de flesta af våra nu lefvande tonsättare genom förut outgifna kompositioner. Ett par af tonsättarne äro såsom sådana föga kända, andra egentligen bekanta på andra områden än pianolitteraturens. Några tonsättare, hvilkas namn man väntat sig finna i samlingen, torde ha varit förhindrade att lemna bidrag. Då bland styckenas 22 komponister både de af »gamla» och »unga gardet» ryckt fram, kan man vänta sig mycken omvexling i innehållet, och sådan finner man äfven. Att närmare redogöra för de särskilda styckena blefve för vidlyftigt; vi kunna emellertid säga, att de i allmänhet karakterisera komponisterna och ej i tekniskt hänseende förete större svårigheter.

Af Elkan & Schildknechts nyutgifna pianomusik framstå i synnerhet de båda tonsättarne Häggs. Den äldre af dem har lemnat 5 små förträffliga, okonstladt sköna stycken i i sina »Bilder ur Barnalifvet» och väl redigerat samlingen polskor från den landsbygd, der han nu vistas. Denna samling är ett godt bidrag till kännedom om vår folkmusik och erbjuder åtskilligt af intresse. En annan, ungdomligt frisk anda genomgår G. Häggs Fyra Pianostycken, hållna i nutidsstil med dristig harmonik. Styckena anse vi kunna räknas till de bästa, som den begåfvade tonsättaren lemnat oss. Titeln »Vattenfallet» antyder genast ett »morceau brillant»; också hör stycket till det gamla populära slaget, som tillåter den spelande att utan svårighet briljera med arpeggiekaskader under en sentimental melodi. I samma äldre stil är den

bekanta sångserenaden af Braga, som här uppträder i ett godt pianoarrangement. Ett tredje stycke af samma slag är Teilmanns »Lille Havfrue». Af de båda Valserna framstår mest Speratis. För öfrigt fyller den ofvannämnda dansmusiken godt sin bestämmelse. Godards vackra pianostycke »Morgonstämning» bör blifva särdeles välkommen som duo för viol och piano och tager sig väl ut i detta arrangement, som ej har några svårigheter för de utförande.

I fråga om sångerna bjudes oss en värdefull sådan i »Solveigs vuggevise» af Söderman ur hans geniala »Peer Gynt»-musik. Shelleys »Kärlekssång» är af annat slag och hör till den Abt'ska genren. Till det oerhördt billiga priset af 20 öre får man en sång, tillhörande den nu påbegynta samlingen »Folkvisor och Romanser». De tre här anmälda numren folkvisor äro arrangerade af F. Bengzon, Chr. Teilman och G. Hägg. Ytterligare flere folkvisor följa sedan och derefter romanser af Abt, Heiser, Kreipl, Taubert, Liebe och furstinnan Kotschuebey.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. Teatern. Nov. 16, 24 Donizetti: *Regementets dotter; Dansd vertissement.* — 17, 20, 25 Verdi: *Trubaduren* (25/11 Azucena: fröken Edström) — 19 Wagner: *Tannhäuser* (Elsa: fröken Nordin, fortf: deb. — 21, 26. Adam: *Konung för en dag* — 23, 27 Mozart: *Figaros bröllop* (Doktor Bartholo: hr Elmblad) — 28 Thomas: *Mignon* (Mignon, Fredrik: frökn. Lindegren, Edström; Meister, Lothario: hr Ödmann, Bergström) — 30 v. Flotow: *Martha.*

Vasa-teatern. Nov 15—30, Sidney Jones: *Geishan* (19/11 25:te gången) — 20, 27 *Vermländingarne* (matiné).

Musikaliska akademien. Nov. 15 *konsert* af Georg Schneevoigt. Ackompagnatör: kammarmusikus Jos. Lang. — 17 *konsert* af fru Agathe Backer-Gröndahl. Biträdande: fru Dagmar Möller.

Vetenskapsakademien. Nov 15 *Musiksoaré* af fröken Karin Weber. Biträdande: hrr Wilh. Stenhammar, konsertm. L. Zetterqvist — 30 Fru Emelia Walters *Lindblads*-afton. Biträdande: konsertm. L. Zetterqvist, musikdir. Axel Bergström.

På kgl. teatern ha ett par yngre sångerskor under förra månaden gjort sig mycket fördelaktigt bemärkta, nämligen frök. Thulin som Marie i »Regementets dotter» och fröken Edström som Azucena i »Trubaduren.» Den förras ungdomligt friska, väl behandlade röst, hurtiga och behagliga framställning ha gjort hennes »regementsdotter» till en verkligt berömvärd och fängslande konstprestation. Fröken Edström hade som Azucena sin första större rol och gaf en öfverraskande god, stundom rent af förträfflig bild af den gamla zigenerskan. Äfven hon eger en ungdomsfrisk, behaglig och kraftig mezzoröst, som hon behandlar förtjenstfullt, och hennes distinkta uttal i förening med väl genomtänkt spel förhöjer i sin mån framställningen. Rolbesättningen i de båda operorna har för öfrigt varit den samma som förut anförts. I »Figaros bröllop» har doktor Bartholo fått en ny representant i hr Elmblad, som gjorde en mycket rolig figur af den gamle doktorn.

Vasateatern ger fortfarande med stor framgång »Geishan» och med fröken Frisch alternerande med fröken Grünberg som Mimosa San, behagligt framställd af båda sångerskorna.

I fråga om konserter ha vi att från förra hälften af november omnämna dir. Lindströms kyrkokonsert, som gafs inför ett talrikt auditorium. Sjelf ådagalade hr. L. sin eminenta förmåga att sköta orgeln genom »Preludium och Fuga (Ess dur) af Bach, »Toccata» (op. 85) af Hesse och en »Symfoni» af Elfrida Andrée. En väl utförd »Elegi» för horn (hr. Almgren) och orgel af hr. Alfvén visade sig vara en förtjenstfull komposition. Med sångnummer biträdde fru Edling och hr Bohlin, hvars kraftfulla stämma här tog sig mycket väl ut. Ett särdeles vackert slutnummer utgjorde »Panis angelicus» af César Franck för sång, harpa violoncell och orgel, utfördt af hr Bohlin, fru A. Lang, hr. B. Pettersou och konsertgifvaren.

Hr. Georg Schneevoigts konsert i Musikaliska akademien bekräftade hans rykte som en första rangens violoncellist. Med en särdeles vacker ton, smakfullt föredrag och enorm teknik eröfrade han fullkomligt sin publik. I hr Lang egde han en utmärkt ackompanjatör. Programmets första nummer var en konsert (D-mol.) af den berömde cellovirtuosen De Swert. Vidare föredrog hr S. stycken af Popper (Tarantella, Spinnerlied, Andacht, Elfentanz), Bruch (Kol Nidrei), Massenet m. fl. — Fröken Karin Weber, en ung sångerska, debuterade med en konsert i Vetenskapsakademien samma afton som Schneevoigtkonserten egde rum. De få sångnummer vi därför kunde höra å hennes konsert vittnade om att hon var i besittning af en rätt kraftig och behaglig röst, som lär ha utbildats i Paris. Det raska och lifliga föredraget tycktes ligga mera för hennes naturel än det djupt känsliga.

För nästan fylld salong gaf fru Backer-Gröndahl sin konsert och skördade rikt bifall både som pianist och tonsättarinna, utmärkt assisterad af fru Dagmar Möller. Programmets första nummer »I Blaafjellet» (Et eventyr) är en talangfull, fantastisk komposition med originel harmonisk byggnad. Hennes svite i G moll har äfven stora förtjenster. Dessa, likasom konsertens andra pianonummer: Ballade, Sommervisa, Vals, Impromptu och Ungersk Studie, omnämnde vi i förra numret från hennes Kristianiakonsert. Hennes af fru Möller sjungna sånger utgjordes af En kviddrende Lærke, Blaaveis, Blomstersankning, Homlefar, Mot kveld, tillhörande en fru Möller tillegnad sångcyklus »Barnets Vaardag», samt vidare romanserna Lind, Höst på Heien, Serenade, Liden Kirsten, Mor, min lille mor. Det knappa utrymmet tillåter oss ej närmare granskning af den ansedda tonsättarinnans nu utförda verk. — Fru Walters soaré få vi omnämna i följande nummer.

Från in- och utlandet.

Kgl. Teatern. Under inöfning äro »Enleveringen», »Oberon» ech »Lohengrin», hvari fröken Nordin såsom Elsa får sin andra debutrol. Stenhammars »Tirfing» anses kunna bli färdig att första gången gå öfver scenen d. 10 december.

Invigningen af nya kgl. teatern är föremål för en af fröken Hildegard Werner, den svenska i Newcastle o. T. sedan länge verkande ansedda musiklärarinnan, skrifven artikel i »London Musical Courir». Artikeln illustreras af två yttre vyer af teaterhuset, den ena visande hufvudfasaden åt Gustaf Adolfs torg, den andra terrass-sidan, och derjemte en interiör af artistfoyern. Äfven portätt af konung Oscar och kammarherre Burén förekomma. Författarinnan omnämner äfven hvilka operor som hittills gått öfver den nya scenen samt lyriska scenens och hofkapellets förnämsta artister.

Svenska sångartister i Bayreuth. Fru Ellen Gulbranson och hr Johannes Elmblad ha mottagit officiel inbjudning från festspelsdirektionen derstädes att medverka vid nästa sommars föreställningar af Nibelungen-tetralogien.

Rich. Hennebergs Wagnerkonsert har på grund af mellankomna hinder uppskjutits till på nyåret.

Teater- och musikklubbens första soaré för säsongen egde rum den 16 nov. å Grand restaurant Nationals stora salong, som till sista plats fyllts af en intresserad publik. Programmet inleddes med Kéler Bélas lustspelsuvertyr, utförd af fröknarna Anna Ehnemark och Ebba Ohlson.

I öfrigt upptog programmet sång af hrr Blomqvist och H. Peterson, ett par violinsoli af hr A. Bergman, ackompagnerade å piano af hr K. Nygren och omfattande dels en sonat af Lachner och dels ett par romanser, af hvilka en gafs som extranummer. Äfven ett par mindre dramatiska verk utfördes,

Fröken Helena Munktell, som tillbragt sommaren och hösten i Sverige, har nyligen afrest till Paris för att der tillbringa vintern och öfvervara upp-

förandet af sitt senaste arbete »Isjungfrun», komposition för baryton och orkester, hvilken inom kort skall uppföras af »La Société nationale de musique». Detta ansedda musiksällskap, som stiftats af César Franck och hans elever, har förut gjort flera af fröken Munktells tidigare kompositioner bekanta för Paris' musikkretsar.

Litteris et artibus har af konungen tilldelats kapellmästaren vid Kristiania teater P. Winge.

Bellmanskören ger söndagen den 4 december kl. 8 e. m. sin sedvanliga höstkonsert i Musikaliska akademiens stora sal.

Kören biträdes denna gång af fru Davida Afzelius, fröken Alfhild Larsson samt en musikälskare, hvilken utför tenorsolo i flera nummer.

Förlofning har under förra månaden ingåtts mellan friherre Rolf Cederström och den ryktbara sångerskan Adelina Patti. Frih. Cederström, son af f. d. löjtnanten vid lifgardet till häst frih. Claes Edv. Cederström och hans maka, född Leijonhufvud, eger ett eget gymnastikinstitut i London.

Göteborg. Lombergska operaturnén har under senare hälften af november uppfört »Pajazzo», »Cavalleria rusticana« (Turiddo: sign. Mauri), »Konung för en dag», »Mignon», »Carmen» med fru Oselio Björnson i titelrolen och »Faust» med henne som Margareta. Faust sjöngs af en tysk tenor hr Rittershaus, hvilken äfven uppträdt som Canio i »Pajazzo». Hr R. har förut varit artillerilöjtnant i Darmstadt och är 34 år gammal. Som Mefisto i »Faust» debuterade hr Wallgren. D. 22 nov. gaf Filharmoniska sällskapet sin 2:a årskonsert, hvars program upptog först Händels världsliga oratorium »Acis och Galathea», hvari hr Bielefeldt sjöng tenorpartiet, och sedan Mozarts »Requiem» med biträde af fruar Em. Walter och Davida Afzelius samt hrr Bielefeldt och Algot Lange. Dirigent var hofkapellmästaren hr F. Rung från Köpenhamn. Dagen derpå gafs Requiem som kyrkokonsert. För öfrigt har fru Anna Norrie gifvit här en »vis- och romansafton», biträdd af fru Ina Lange, och fru Backer-Gröndahl d. 26 nov. en konsert med biträde af fru Dagmar Möller.

Från våra grannländer.

Kristiania. November 13—30. Å Kristiania teater har »Faust» ännu en gång uppförts med fru Oselio som gäst. för öfrigt under denna tid ingen pjes med musik. Eldorado-teatern har af sådana på sitt program under nämnda tid haft »Preciosa», »Martha», »Konung för en dag» samt operetten »Fru Potiphar» i 3 akter af Depré och Hanrope, musiken af Edmond Diet. Centralteatret har gifvit »Elverhöj». D. 20 nov. gafs här kyrkokonsert af den unge organisten Velle Vellesen och d. 30 nov. af fru Olefine Moe Torsell en (1:a) »konsert populaire» i Logens stora sal med biträde af sin dotter Margit Torsell, operasångaren Birger Schücker m. fl. Programmet upptog sång och deklamationsnummer. Konserter ha sedan gifvits af violinisten Michael Bauner, som bl. a. spelade D-mollkonsert och Faustfantasi af Wieniawski, F-dur-sonat af Grieg och Chaconne af Bach, samt vidare 2 konserter af Leonard Borwick och en 2:a konsert af fru Backer Gröndahl med biträde af fru Dagmar Möller och den akademiska kören »Joh. D. B.»

Helsingfors. Nov. 12—26. Å Alexanderteatern har af italienska operasällskapet gifvits »Cavalleria«, »Mignon«, »Carmen», »Fra Diavolo», »Don Pasquale» och »Mefistofeles» samt balletter. Svenska teatern har endast uppfört talpjeser. Den 13 nov. konserterade här violinvirtuosen Charles Gregorowitsch, som bl. a. spelade »Concerto russe» (1:a satsen) af Lalo. Denna konsert har i andantet inväfd senare delen af Kjerulfs «Mit hjerte og min lyre» samt i finalen »Synnöves sang» (rysk musik!?). Hr G. spelade äfven en af honom sjelf komponerad »Berceuse». D. 25 nov. gafs en konsert af operasångerskan Maikki Järnefelt, som särskildt lyckades med sånger ur Wagner-operor, dem hon lär ha inöfvat under fru Cosima Wagners ledning. Hon ackompanjerades af hr Armas Järnefelt

Köpenhamn. 28 okt.—29 nov. Kgl. teaterns repertoar af musikpjeser under denna tid har upptagit »Bortföre'sen fra seraillet», »Carmen», »Hellig tre kongers aften», »Faust», »Farinelli», »Hakon Jarl» (uvertur och mellanaktsmusik af J. P. E. Hartmann), »Vifandaka», »Orfevs og Erydike«, »Elverhöj» samt balletterna »Coppelia», »Napoli eller fiskeren og hans brud» samt »Amor og balettmästerens luner». Ett par konserter i oktober och en i november ha gifvits af den engelske pianisten Harold Bauer. D, 2 nov. gafs här konsert af »violinkonungen» Josef Joachim jemte pianisten Felix Dreyschock, då den förre spelade Tartinis sonat »Djefvulsdrillen», Recit. och andante ur Spohrs 6:e konsert, Bach:Chaconne m. m. och med hr Dreyschock Brahms sonat i G-dur. — Vid en palä-konsert under Joach. Andersens ledning har svenske sångaren Eugen Danckwardt medverkat. — Konsertmästare Tor Aulin, som denna höst uppehållit sig i den danska hufvudstaden, gaf den 21 nov. en konsert med biträde af pianisten frök. Aug. Schiøler och kapellmusikus E, Hoeberg. Konsertens 1:a nummer var en ny Pianotrio af Lange-Müller, för öfrigt spelade hr Aulin Suite af Leclair, Kleine Romanze af J. Ad. Hägg, 2 Fantasistykker af Em. Sjögren, Gavotte och Rondo af Bach, Barcarole af Spohr och Tarantella af honom sjelf. Konserter ha för öfrigt i slutet af nov. gifvits af pianisten Bella Edwards i förening med ryske violinisten Issay Barmes, och af sångaren Joh. Messchaert jemte prof. Jul. Röntgen. En »klaverafton» har gifvits af frk. Adolfa Johnsson och en konsert af pianisten Anna Schytte.

Dödsfall.

Böhme, Franz Magnus, professor, bekant musikskriftställare och teoretiker, f. 11 mars 1827 i Willerstedt vid Weimar, † 18 okt. i Dresden. B. var en auktoritet såsom forskare på folkvisans område. Han var någon tid elev af Hauptmann och Rietz i Leipzig, sedan 11 år skollärare och under en följd af år musiklärare i Dresden. 1878 blef han lärare i musikhistoria och kontrapunkt vid Hoch'ska konservatoriet i Frankfurt. B. har utgifvit »Altdeutsches Liederbuch» (1877), en med stor flit åstadkommen samling af texter och melodier, »Aufgabe zum Studium der Harmonie» och »Geschichte des Tanzes in Deutschland». Sedan tio år har han bott i Dresden.

Gallet, Louis, bekant operalibrettist, afled d. 18 okt. i Paris, 63 år gammal. G. har lemnat texten till operor af Gounod, Bizet, Saint-Saëns, Paladilhe, Massenet, Godard, Joncières m. fl., deribland till Saint-Saëns' nyaste verk »Déjanire». G. hade tillika gjort sig känd som mycket duglig hospitalsdirektör och senast som generalinspektör för Paris' fattigvårdsförvaltning.

Mahlke, Karl Bruno, kgl. kammarmusikus, f. i Strehlen, Schlesien, d. 13 nov. 1852, oboist i k. hofkapellet sed. 1880, afled härstädes den 25 november.

Pettersson, Anders, violinist och komponist, f. 1841 i Gylle, Malmöhus län, afled d. 9 nov. i Hull, der han under de senare åren verkat som musiklärare. Från 1865 har han varit bosatt i England och fr. 1866 i 25 år varit musiklärare vid Rugby läroverk.

Törner, Gustaf Fredrik, f. d. kamrerare vid k. operan, f. 26 maj 1821, afled härst. d. 24 nov. T. efterträdde 1852 sin fader såsom kamrer för de kongl. teatrarna och innehade befattningen till slutet af senaste spelår d. 30 juni. T. var sedan 1852 gift med den talangfulla premierdansösen Maria Charlotta Norberg, som afled 1892.

Sångläraren L. C. TÖRSLEFF,

som nu från Leipzig flyttat till Köpenhamn (Hovedvagtsgade n:o 8 vid Kongens Nytorv), mottager der sångelever.

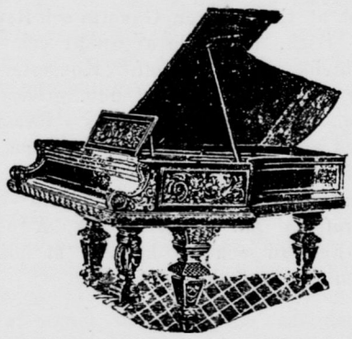

F. Frankel & C:os
Pianofabrik

rekommenderar sina tillverkningar af **solida, eleganta** pianinon och flyglar, försedda med våra nya, **patenterade** uppfinningar, **prisbelönade med högsta pris.**

Begagnade instrument tagas i byte.
Drottninggatan 38, Stockholm.

I Musik- och Bokhandeln:

Populär
Piano-Skola
med
Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.

Ny, lättfattlig undervisningsmetod för barn, öfversatt och bearbetad efter

Prof. **H. von Bocklet.**

Häft. 3 kr., i pappband 3: 50, clothband 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk gående i lagom hastighet och utan hopp från det lättare till det svårare. Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige. En ytterligare förtjenst hos det verkligen vackra arbetet är att bearbetaren förmått göra det så alltigenom svenskt som det verkligen är.»
(Gotlands Allehanda.)

Elkan & Schildknechts Musikhandel
28 Drottninggatan 28.

Vacker musik till godt pris.

SVENSK MUSIKTIDNINGS
Musikalbum XI
Pris 1 krona

fins till salu å Expeditionen, Kungstensgatan 56, 3 tr., samt i bok- och musikhandeln.

Innehåll: för piano: **Beethoven**: *Kontradans;* **J. Schulhoff**: *Confidence;* **J. Ad. Hägg**: *Albumblätter:* Impromptu. Lied an... **Alb. Lindstrand**: *Minne af Rob. Schumann;* Sång med piano: **A. M. Myrberg**: *Svärmeri* (a—d).

Skandinaviska Orgelfabrikens
Kammarorglar,

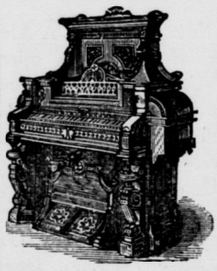

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vitsordade för att vara de **bästa** i norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.
Kontor och utställning i Stockholm:
Mästersamuelsgatan 24.

Ludwig van Beethoven,

vackert porträtt å kartong, finnes i bok- och musikhandeln å **50 öre.**
Svensk Musiktidnings Expedition.

Presentkort
å
Svensk Musiktidning

à 5 kronor
finnas att tillgå å tidningens expedition
Kungstensgatan 56
samt i bok- och musikhandeln.

OBS.! Vacker och lämplig julklapp!

Festmarsch

för piano af *Gustaf Hägg.*

Denna vackra och ståtliga marsch finnes nu att tillgå i godtköpsupplaga à
50 öre.
Svensk Musiktidnings förlag.

Hrr Sångare,

som vilja tillegna sig god tonbildning och smakfullt föredrag, erhålla lektioner till moderat pris.
Närmare meddelas å denna tidnings byrå, Kungstensgatan 56, 3 tr.

J. G. MALMSJÖ
GÖTEBORG

Etablerad 1843.
Kongl. Hofleverantör.

Tjuguen **första** pris, **in- och utrikes.**

Flyglar och Pianinos

Beqväma afbetalningsvilkor.

Talrika vitsord
från framstående musici och konstnärer, bl. a. från **Alfred Reisenauer, Professor Franz Neruda, Alfred Grünfeld, Moritz Rosenthal, Prof. Franz Mannstädt, Dir. Aug. Körling, Mad. Teresa Carreno, Fru Margareta Stern, Fru Hilma Svedbom, Fröken Tora Hwass** samt **Kungl. Musikaliska Akademien** och **Göteborgs** mera framstående musici och musiklärarinnor.

J. LUDV. OHLSON
STOCKHOLM
Hamngatan 18 B, I.

Flyglar, Pianinos och **Orgelharmonier** af de bästa *svenska* och *utländska fabriker* i **största** lager till **billigaste** priser under fullkomligt ansvar för Instrumentens bestånd.

Obs.! **Hufvuddepot** för **Blüthners** verldsberömda Flyglar, samt **Rönischs & Steinweg Nachfolgers** utmärkta Pianinos.

Svensk Musiktidning

utgifves 1899 efter samma plan som förut, innehållande ***populär läsning i musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *och* ***musikbilaga.*** *Tidningen utkommer såsom förut två gånger i månaden (utom juli—aug., »den döda säsongen») till ett pris af* ***5 kronor*** *pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Kungstensgatan 56,*** *3 tr., i* ***bok- och musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor* ***I landsorten*** *prenumereras bäst å* ***posten.***

OBS. ***Vigten af en musiktidning i hemmen för musikbildningens främjande påpekas. Svensk Musiktidning är ett sådant organ för hemmet.***

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris (endast kontant) å expeditionen

Innehåll: Georg Schneevoigt (med porträtt). — Beethovens grundsatser rörande komposition. (Forts.). — Om originalitet. — Följetong: Upphofvet till Rossinis »Soirées musicales.» — Musikbref från England af H. W—r. — Musikpressen. — Från scenen och konsertsalen. — Från in och utlandet. — Dödsfall. — Annonser.

Stockholm, Köersners Boktryckeri-Aktiebolag, 1898.